

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2021. október 6-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2021. október 06. 15.30 óra

Jelen vannak: Dr. Téglási András elnök
Dr. Bozsóki Éva
Dr. Lugossy-Sági Krisztina
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Szalay Tamás
Dr. Tóta Áronné
Dr. Borbély Andrea
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán
Dr. Fábián Adrián
Dr. Avarkeszi Dezső
Dr. Csonka Krisztián

az NVI munkatársai

Dr. Téglási András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Köszönti az NVI munkatársait. Megállapítja, hogy a Bizottság 14 fővel határozatképes

A kiküldött meghívóban 1 napirendi pont tárgyalására tett javaslatot: Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása.

Kérdezi a Tagtársakat, van-e valakinek a napirend kiegészítésére vagy módosítására vonatkozó javaslata?

Amennyiben nincs, kéri, hogy szavazzanak a napirend elfogadásáról.

Szavazás

A Bizottság 26. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 14 igen szavazattal, 0 nem szavazattal elfogadta a meghívóban szereplő napirendet.

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

1. Váradi Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a kezdeményezés előzményeit.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Váradi Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy emberiesség elleni bűncselekmény az új koronavírus okozta megbetegedésekre alkalmazott védőoltás meggyőződésből való visszautasítása okán eszközölt bármilyen jogkorlátozás?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 9-én, postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mivel az az Alaptörvény módosítására irányul. A Tervezet ennek megfelelően ismerteti a Kormány jogköreit a veszélyhelyzet idején, valamint a koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételéről szóló 449/2021. (VII. 29.) Kormányrendeletben foglaltakat, amely Kormányrendelet az egészségügyi dolgozók számára írja elő a koronavírus elleni védőoltás igénybevételét. A kezdeményezés alapján akkor, amikor például a védettséget nem igazoló foglalkoztatott esetében az egészségügyi szolgáltatónál a munkáltatói jogkör gyakorlója meghozza a jogviszony megszüntetésével kapcsolatos intézkedéseket, emberiesség elleni bűncselekményt követ el. Ezen, a kérdésből származó jogalkotási kötelezettség, amely szerint bármilyen intézkedés, ha annak alanya a koronavírus elleni védőoltást meggyőződésből visszautasító személy, emberiesség elleni bűncselekménynek minősülne, nem egyeztethető össze az Alaptörvény jogállamisági klauzulát megállapító, B) cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezéssel. A kérdés burkoltan a Kormánynak a különleges jogrend idején fennálló intézkedési jogának korlátozására is irányul, amely jogkör korlátozása szintén csak az Alaptörvény módosításával lenne megvalósítható. Az elmondottak miatt a Tervezet a hitelesítés megtagadására tesz javaslatot. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtssék ki a Tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Litresits András NVB tag: A napirenden lévő összes kérdés tekintetében megjegyzi, hogy az emberi élethez való jog a józan ész alapján megelőz minden jogot, ezért támogatja a Tervezetet.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Egy észrevétele van ezzel kapcsolatban, bár a Tervezettel összességében egyetért. Szerinte ez a kérdés közvetlenül a Btk. módosítására irányul, és ez szerinte az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. Itt arról van szó, hogy van egy cselekménytípus és az elkövetési magatartásokat akarja egy újjal kiegészíteni. Az más kérdés, hogy ennek szerinte a Btk. szempontjából sincsenek meg a feltételei, a törvényi tényállásba nem lehet ezt a magatartást bevonni. De alapvetően mégiscsak egy olyan kérdéstről van szó, ami a Btk. módosítását szolgálja és ez sehol nem szerepel magában a Tervezetben. Szeretné a Tervezet kiegészítését, mert a kérdésnek az elsődleges szándéka ez, függetlenül attól, hogy mi a mögöttes szándéka.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Szerinte nincs szükség a Tervezet kiegészítésére. Az indoklás 24. pontjában – nemzetközi szerződésekre utalva – kifejtésre került, hogy ennek mi volt az eredeti oka, és ez a meghatározó. Ebben a szellemben kerültek meghatározásra ezek a bűncselekménytípusok. Ilyen vakcinaellenes hisztéria alapján indokolatlan kiegészíteni a Btk.-t és a tiltott tárgykör mint megtagadási ok is megalapozott.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Továbbra is fenntartja, hogy ha szövegszerűen értelmezik ezt a kérdést, akkor itt a Btk. módosításának szándékáról van szó. Függetlenül attól, hogy mindenki értette, hogy mi a mögöttes szándék. A módosítást az indoklás 27. pontja után helyezné el, mert itt a Tervezet leírja, hogy mi az emberiesség elleni bűncselekmény törvényi tényállása. Ezt követően illesztené a Tervezetbe, hogy a szándék gyakorlatilag ennek módosítására irányul. A kezdeményezés szövegéből kell kiindulniuk. Szerinte olyan szempontból kellene vizsgálni, hogy maga a kérdés alkalmas-e a Btk. módosítására. Álláspontja szerint a kérdésben nincs meghatározva a törvényi tényállás, mert ahhoz, hogy ebből az váljon, ahhoz meg kell határozni, hogy ki az, aki elköveti a cselekményt.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Az indoklásnak a 37. pontjában egyértelműen rögzítésre került, hogy a kérdés a Kormánynak a különleges jogrendben fennálló intézkedési jogának a korlátozására irányul. Ezen keresztül lehet szó csak Btk. módosításáról, itt az elsődleges tiltott tárgykör az, ami a 37. pontban meg lett határozva. A Kormánynak ez a jogköre közvetlenül az Alaptörvényből származik. Csak az Alaptörvény módosításával lehetne ezt kiiktatni.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a Tervezet módosítására irányuló javaslatot a következők szerint.

Az indokolás 27. bekezdését követően a következő mondat kerülne be a Tervezetbe: „A népszavazási kezdeményezés szándéka a Btk. módosítására irányul, ami az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.”

Szavazás:

A Bizottság 27. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 5 igen szavazattal, 9 nem szavazattal a módosító javaslatot elvetette.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezetet eredeti formájában teszi fel szavazásra.

Szavazás:

A Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal az „Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy emberiesség elleni bűncselekmény az új koronavírus okozta megbetegedésekre alkalmazott védőoltás meggyőződésből való visszautasítása okán eszközölt bármilyen jogkorlátozás?” kérdés hitelesítését megtagadta.

2. Várad Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a kezdeményezés előzményeit.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Várad Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy Magyarország területén nem alkalmazható olyan védőoltás, amelynek rövid és hosszútávú egészségügyi mellékhatásaiért a gyártója nem vállal teljes körű jogi felelősséget?”*

Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 9-én postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mivel az nem felel meg az egyértelműség követelményének. A Tervezet részletesen tárgyalja a védőoltásokra, illetve a gyógyszerek forgalomba hozatalára vonatkozó szabályokat, valamint a gyógyszer alkalmazásával összefüggésben keletkezett károkért való felelősség és személyiségi jogsértésért való helytállási kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseket. Ezen szabályok alapján megállapítható,

hogy mellékhatás nélküli gyógyszer és oltóanyag nincs. Az oltóanyag gyártóját felelősség terheli az oltóanyag alkalmazásával összefüggésben keletkezett károkért. Ugyanakkor ez a felelősség nem abszolút és objektív, a gyártó a Ptk.-ban foglalt kimentési okok alapján mentesülhet a felelősség alól. Az egyik ilyen egyértelműségi problematika, hogy a kérdés nem nyújt egyértelmű eligazítást, hogy igenlő választ feltételezve az alkalmazás tilalma kizárólag a jövőre nézve értelmezendő vagy a már most is alkalmazott oltóanyagok forgalomba hozatali engedélyének felülvizsgálatával járna. Ez nem egyértelmű. A kérdésben használt „rövid és hosszútávú mellékhatások” fordulat szintén nem felel meg az egyértelműség követelményének. Emellett pedig a kezdeményezésben szereplő „teljes körű jogi felelősség” kifejezés sem felel meg az egyértelműség követelményének, a hatályos jogszabályi környezet ilyen szakkifejezést nem ismer, így a mögötte meghúzódó tartalom is bizonytalan. Igenlő válasz esetén a korábban már forgalomba hozott termékek sem lesznek alkalmazhatók.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a Tervezettel kapcsolatos véleményüket. Hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a Tervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal az „Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy Magyarország területén nem alkalmazható olyan védőoltás, amelynek rövid és hosszútávú egészségügyi mellékhatásaiért a gyártója nem vállal teljes körű jogi felelősséget?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

3. Várad Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András NVB elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Várad Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: „Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az új koronavírus okozta megbetegedésekre hivatkozva nem vezethető be kötelező védőoltás? Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 9-én, postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mert annak tárgya nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés, valamint nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A Tervezet részletesen ismerteti a védőoltással kapcsolatos hazai szabályozást, rámutatva arra, hogy azt a kötelező védőoltásokról az Eütv. felhatalmazása alapján megalkotott 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet tartalmazza. Az NM rendelet nem tartalmaz olyan szabályt, amely szerint a koronavírus mint fertőző betegség esetében életkorhoz vagy munkakörhöz kötötten, illetve a megbetegedési veszélyre tekintettel kötelező lenne a védőoltás. Mivel az egészségügyi dolgozók számára a koronavírus elleni védőoltást egy olyan kormányrendelet teszi kötelezővé, amely a veszélyhelyzet fennállása okán az Alaptörvény adta felhatalmazás alapján, eredeti jogalkotói hatáskörben került megalkotásra, de amelyet rendkívüli jogrendben kívül, normál jogrendben az egészségügyért felelős miniszter hatáskörébe tartozó NM rendelet tehetne kötelezővé, ezért a kérdés nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozik. A kérdésben való felelős állásfoglalás csak akkor valósulhatna meg az országos népszavazáson, ha minden szavazásra jogosult rendelkezne precíz, mélyreható és a legfrissebb tudományos kutatásokon alapuló virológiai és epidemiológiai ismeretekkel, ennél fogva a kezdeményezés nem felel meg az egyértelműség követelményének. A Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. Megnyitja a vitát, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsek ki a véleményüket, álláspontjukat.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Egyetért a Tervezettel. Egy dolgot említ meg, az indokolás 31. bekezdése szól arról, hogy egy ilyen döntés milyen következményekkel járhatna, ha súlyosbodna a járványhelyzet és olyan helyzet alakulna ki, hogy szükséges lehetne akár még kötelező védőoltás is. Ezt a gondolatot érdemes lenne olyan módon is kifejteni, hogy Alaptörvénybe ütközik a javaslat, méghozzá az élethez való jog szempontjából. Nincs szövegszerű javaslata, elfogadja ebben a formában a Tervezetet, de érdemes lenne a későbbiek során a hasonló kezdeményezéseknél ezt is átgondolni.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a Tervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal az „Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az új koronavírus okozta megbetegedésekre hivatkozva nem vezethető be kötelező védőoltás?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

4. A Várad Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét a következő kezdeményezés előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Várad Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: „*Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az új koronavírus okozta megbetegedésekre hivatkozva nem korlátozható üzletek működése?*” Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 9-én, postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mert annak tárgya nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés, az az Alaptörvény módosítására irányul, illetve a kérdés nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A Tervezet részletesen ismerteti azokat a jogszabályokat, amelyek relevánsak az üzletek működését érintően, ismertetésre kerülnek a Kormány által a veszélyhelyzet idején meghozott üzletek működését érintő rendeletei is. Amennyiben a kérdés alapján a jelenlegi szabályozástól szűkebb keretek között lenne jogosult az állam a koronavírus okozta járvány esetén a leküzdéshez szükséges intézkedések megtételére, az jelentősen akadályozná az állami kötelezettség ellátását és ezzel egyidejűleg az állampolgárok egészséghez való jogának aránytalan korlátozását is megvalósítaná. A települési (Budapesten a kerületi) önkormányzat képviselő-testülete - a helyi sajtóosságok figyelembevételével - rendeletben szabályozhatja az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjét. A Szervező tehát olyan tárgykörben is kezdeményezi a választópolgárok véleményalkotását, amelyben való döntéshozatalt (jogalkotást) az Országgyűlés részben a települési önkormányzatokra delegálta. A kérdés nem határoz meg kritériumokat, követelményeket a tekintetben, hogy a jogalkotó milyen természetű korlátozások bevezetésétől lenne köteles tartózkodni, illetve az „üzletek” kifejezés hétköznapi értelemben gyűjtőfogalomként, a felek – kereskedő-fogyasztó – között kereskedelmi tevékenység fizikailag körülhatárolt helyszínként értelmezhető, míg a jogi szabályozás szintjén egy jóval differenciáltabb fogalom létezik, ahogy az a Tervezetben ismertetésre kerül. Megnyitja a vitát, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a véleményüket, álláspontjukat.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Nem lát egyértelműségi problémát abban, hogy a korlátozás mire terjed ki. A kérdésfeltevő szándéka szerint semmilyen korlátozás nem indokolt. Mindezekre figyelemmel javasolja elhagyni a Tervezetből az indokolás 54. bekezdését. Minden mással egyetért a Tervezetben.

Dr. Téglási András NVB elnök: Felteszi szavazásra dr. Fazekas Tamás tagtársuk 54. bekezdés elhagyására vonatkozó módosító javaslatát.

A Bizottság 28. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 9 igen szavazattal, 5 nem szavazattal a módosító javaslatot elfogadta.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Nem ért egyet azzal, hogy a Tervezet indokolásából kimaradjon bármelyik bekezdés is, mert a Tervezet így képez egy egységet. Közigazgatási Hivatalvezetői idejében a jegyzőket ők oktatták ki a rendeletalkotásra az üzletek működését illetően, amelynek részét képezte az üzlet fogalma, a korlátozás vagy a működés mikéntje. Tehát ebben a kérdésben az, hogy nem korlátozható az üzletek működése, egyértelműségi problémát vet fel. Nagyon jó a Tervezet indokolásának 53-55. bekezdéseiben szereplő okfejtés, tehát ellenzi ezeknek az elhagyását.

Dr. Fábrián Adrián NVB tag: Kérdésként teszi fel, hogy elbírja-e a saját működési szabályzatuk, hogy először a Tervezet kerülne szavazásra és utána, ha az nem megy át, akkor gondolkodnának azon, hogy mi hiányzik belőle vagy mi nem.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Már szavaztak az 54. bekezdés elhagyásáról, szerinte helyesen. Dr. Tóta Áronné tagtársának hozzászólására reagálva elmondja, hogy szerinte is teljesen logikus a határozat. Szerinte ez a kérdés ebben a formájában nem alkalmas a hitelesítésre. De a szervező minden korlátozást ki akar küszöbölni, ezért tartotta szükségesnek a módosítást. Egyébként egyetért a Tervezettel.

Dr. Téglási András NVB elnök: Köszöni a hozzászólásokat. Egyetért dr. Fazekas Tamással, hogy már meg lett szavazva az 54. bekezdés elhagyása, egyetlen kérdés maradt még, hogy az 53. bekezdés is kivételre kerüljön-e. Mivel ott a jogalkotói egyértelműsége történt az utalás, amelyet a Tervezetből kikerült 54. bekezdés tárgyalt. Ugyanakkor az 55. bekezdés már a választópolgári egyértelműségről szól, ezért meglátása szerint az 53. bekezdésnek is ki kell kerülnie a Tervezetből.

Szavazásra bocsátja az indokolás 53. bekezdésének kivételét a Tervezetből.

A Bizottság 29. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 8 igen szavazattal, 6 nem szavazattal a módosító javaslatot elfogadta.

Dr. Téglási András NVB elnök: A továbbiakban felteszi szavazásra a módosított Tervezet elfogadását.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal a „Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az új koronavírus okozta megbetegedésekre hivatkozva nem korlátozható üzletek működése?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

5. Váradi Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét a következő kezdeményezés előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Váradi Barna magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az új koronavírus okozta megbetegedésekre hivatkozva nem korlátozható a templomok működése?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 9-én, postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mert az az Alaptörvény módosítására irányul. A kérdés lényegében arra irányul, hogy a Kormány veszélyhelyzet idején se legyen jogosult olyan intézkedés meghozatalára, amelyben – a templomok működése tekintetében – korlátozza vagy felfüggeszti a vallásszabadsághoz való jog gyakorlását. Megállapítható, hogy az Alaptörvény VII. cikke által deklarált vallásszabadsághoz való jog az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdése alapján olyan alapjog, amely különleges jogrendben az I. cikk (3) bekezdésében foglaltakon túl korlátozható. Az Alaptörvény annak eldöntésében, hogy a járvány elleni védekezés érdekében a vallásszabadsághoz való jog korlátozása milyen mértékben indokolt, szükség van-e a jog gyakorlásának felfüggesztésére, a Kormány részére szabad mérlegelést biztosít.

Érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlésnek olyan jogalkotási kötelezettsége keletkezne, hogy az Alaptörvény VII. cikkében rögzített vallásszabadsághoz való jog is szerepeljen az Alaptörvény 54. cikk (1) bekezdésében, mint különleges jogrend idején sem korlátozható alapjog. A bemutatott és a Tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. Megnyitja a vitát, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsek ki a véleményüket, álláspontjukat.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: A templomok kifejezés is aggályos, nem kizárólag templomban gyakorolnak vallási szertartásokat, másra is gondolhatott a kérdésfeltevő.

Valószínűleg az összes egyházra kiterjedően próbálta megfogalmazni a kérdést. A Tervezettel egyetért.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Teljesen igaza van dr. Fazekas Tamás kollégájának, hogy az indoklás 14. bekezdése teljesen pontosan fogalmaz, amikor azt mondja, hogy a templom és a vallásgyakorlásra rendelt más hely jogvédelemben részesül. Tehát ha csak a templomot említi, ez nem teszi egyértelművé sem a jogalkotó számára, sem a választópolgár számára, hogy mire gondolt a szervező.

Dr. Bozsóki Éva NVB tag: Mivel a kérdésben a templom szó szerepel, az nem összetévesztendő a beidézett 2011. évi CCVII. törvénnyel. Valamint megjegyezte, hogy 5 munkanappal az ülés előtt mindenki megkapja a Tervezetet, ezért kéri, hogy időben jelezzék a változtatási javaslatukat.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában a Tervezetet szavazásra bocsátja.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal „Akarja-e Ön, hogy az Országgyűlés törvényben mondja ki, hogy az új koronavírus okozta megbetegedésekre hivatkozva nem korlátozható a templomok működése?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

6. A Szabadság Egyenlőség Testvériség Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét a következő kezdeményezés előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Szabadság Egyenlőség Testvériség Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Alaptörvényben foglaltakkal kapcsolatban országos népszavazáson fejezhessék ki véleményüket az emberek?” Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 11-én, postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mivel az az Alaptörvény módosítására irányul. A kezdeményezés olyan jogalkotásra kötelezné az Országgyűlést, amellyel szükségszerűen együtt járna az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontjának

módosítása. Ugyanis, amennyiben lehetőség lenne népszavazást tartani az Alaptörvény tartalmáról, az azt is jelentené, hogy valamely alaptörvényi rendelkezéssel szemben, egy népszavazáson kifejezett egyet nem értés esetén az Országgyűlésnek az Alaptörvény érintett rendelkezését módosítani kellene. A Tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. Megnyitja a vitát, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a véleményüket, álláspontjukat.

Dr. Litresits András NVB tag: Ez a kérdés annyira nem egyértelmű, hogy még műfaji kavarodás is felvetődött benne.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a Tervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Alaptörvényben foglaltakkal kapcsolatban országos népszavazáson fejezhessék ki véleményüket az emberek?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

7. A Szabadság Egyenlőség Testvériség Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Szabadság Egyenlőség Testvériség Párt által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön teljes mértékben az Alaptörvényben foglaltakkal?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 11-én postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mivel az az Alaptörvény módosítására irányul, illetve a kérdés nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A népszavazási kezdeményezés – amennyiben egy érvényes és eredményes népszavazás esetén a „nem” válaszok kerülnének többségbe – azt a kötelezettséget róná az Országgyűlésre, hogy módosítsa az Alaptörvényt, a kezdeményezésből szükségszerűen következhet tehát az Alaptörvény módosítása, aminek a lehetőségét viszont kizárja az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés a) pontja. A kérdés nem felel meg a jogalkotói egyértelműség követelményének. A kérdés alapján

tartott népszavazáson a választópolgárok többsége nemmel voksol, egyáltalán nem derül ki, nem világos a jogalkotó számára, hogy pontosan milyen irányú jogalkotásra köteles, azaz az Alaptörvénynek pontosan mely rendelkezését/rendelkezéseit szükséges módosítani vagy hatályon kívül helyezni, illetve mennyiben szükséges az Alaptörvényt kiegészíteni. A kérdés a választópolgári egyértelműséget is sérti, mert a kezdeményezésben szereplő kérdés megfogalmazása túl általános. Az egyes választópolgár számára ugyan a saját szemszögéből egyértelműen megválaszolható a kérdés, ugyanakkor azt a nemmel szavazó választópolgárok nem feltétlenül tudják, hogy a szintén nemmel szavazó, egyéb választópolgárok milyen okból nem értenek egyet az Alaptörvény tartalmával és ennek megfelelően az sem világos számukra, hogy a véleményük egybeesik-e. Ez viszont a további következménnyel jár, hogy – amennyiben egy érvényes és eredményes népszavazáson a „nem” válaszok kerülnek többségbe – azt sem látják előre, hogy döntésüknek milyen következménye lesz. Az imént bemutatott és a Tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsek ki a Tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Téglási András elnök: Hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a Tervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: A Bizottság 14 igen, 0 nem szavazattal „Egyetért-e Ön teljes mértékben az Alaptörvényben foglaltakkal?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

8. Szele Ferenc magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB Titkárság főosztályvezetőjét az ügy előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Szele Ferenc magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy azt a 21. életévét betöltött személyt, aki 12 évnél fiatalabb gyermek sérelmére szexuális erőszakot, kényszerítést követ el azt elmeállapotától függetlenül kasztrálják?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. augusztus 23-án postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mert az nem felel meg a népszavazási

egyértelműség követelményének. A kezdeményezésben írt kérdés célja, hogy egy új, a hatályos szabályozásban nem szereplő szankciót lehessen alkalmazni az abban megjelölt bűncselekmények elkövetőivel szemben. A kérdés – annak bizonytalansága folytán – nem felel meg sem a jogalkotói, sem a választópolgári egyértelműség követelményének. A benyújtott népszavazási kezdeményezés a „szexuális erőszak, kényszerítés” fordulatot használja. A kérdés ugyanakkor úgy is értelmezhető, hogy a Szervező szándéka a szexuális erőszak büntette mellett valójában nem a kényszerítés büntette, hanem a Btk. 196. §-ába ütköző *szexuális kényszerítés* büntette elnevezésű bűncselekmény elkövetői vonatkozásában helyezné kilátásba az említett büntetőjogi jogkövetkezményt. A kasztráció kifejezés sem teljesíti az egyértelműség feltételét, mert legalább négyféle, különböző – és eltérő mértékű jogkorlátozással járó – jelentést hordoz magában az alábbiak szerint: önkéntes sebészi kasztráció, nem önkéntes sebészi kasztráció, önkéntes kémiai kasztráció, nem önkéntes kémiai kasztráció. A kérdésben szereplő „kasztrálás” kifejezés a differenciálatlansága okán fennálló többféle jelentéstartalma – mint büntetőjogi szankcióval kapcsolatban – alappal veti fel azt, hogy annak bizonyos megvalósulási formái – a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmába ütközése folytán – nemzetközi szerződésből eredő kötelezettséget sértenek, illetve az Alaptörvénnyel sincsenek összhangban. A kérdésben szereplő szankció lehetséges értelmezései közül van olyan (így például az elítélt akaratától független, sebészi kasztráció bizonyosan), amely egy érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlésre nézve nemzetközi egyezményből eredő nemzetközi kötelezettséggel ellentétes és ezzel párhuzamosan az Alaptörvény sérelmét előidéző jogalkotási kötelezettséget jelentene. Az imént bemutatott és a Tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a Tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Borbély Andrea NVB tag: Egyetért a Tervezettel, csak kiegészíteni kívánja, mégpedig a jogalkotói és a választópolgári egyértelműség szempontjából is. Itt arról van szó, hogy a Btk.-t módosítani kellene, csak túl sok mindent tesz egy kérdésbe a kezdeményező és önmagában már ez a tény is megvalósítja azt, hogy több kérdés szerepel egy kezdeményezésben. Ez nemcsak a szexuális erőszakra és a kényszerítésre vonatkozik, hanem más, önálló kérdések is vannak. A 21. életévét betöltött személy esetében, ez gyakorlatilag a büntetés kiszabásánál lehet szempont, hogy fiatal felnőttkorról van szó. A 12 évnél fiatalabb gyermek megfogalmazással azt a kört határozza meg, hogy kire vonatkoztatnánk a cselekményt, és a szexuális erőszak, kényszerítés maga az elkövetési magatartás, az megint egy önálló kérdés. Az elmeállapottól való függetlenségre utalással pedig a kóros elmeállapot – mint büntethetőséget kizáró ok – kérdőjeleződik meg. Tehát ez is önálló kérdés, hogy ha valakinek kóros az elmeállapota, akkor azzal szemben alkalmazható-e a kasztrálás mint jogkövetkezmény. Enyhítő körülményként szolgálhat a 21. életév betöltése, illetve annak hiánya, és az elkövetési magatartás is. Tehát itt több kérdés is szerepel ebben a kezdeményezésben és ez okból nem valósítja meg az egyértelműségi követelményt.

Az indokolás 17. bekezdése kapcsán megjegyzi, hogy nincs olyan, hogy alternativitás, hanem szubszidiárius bűncselekményről van szó.

Szerinte tehát a kérdés az egyértelműségnek nem felel meg.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. Dr. Borbély Andrea 17. bekezdést érintő felvetésére megjegyzi, hogy a jogirodalom egy része különbséget tesz alternativitás és szubszidiaritás között a bűncselekmények tekintetében és a Tervezetnek az érintett része ezen az állásponton alapult.

További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a Tervezetet.

Szavazás

Dr. Téglási András elnök: megállapítja, hogy a Bizottság 13 igen, 1 nem szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy azt a 21. életévét betöltött személyt, aki 12 évnél fiatalabb gyermek sérelmére szexuális erőszakot, kényszerítést követ el azt elmeállapotától függetlenül kasztrálják?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

Dr. Téglási András elnök: Megköszöni a Tagtársaknak az ülésen való részvételt és munkát, a napirendet a Bizottság feldolgozta, az ülést bezárja.

kmf.

Dr. Téglási András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke